



Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak: 29/15

Møtedato: 16.06.2015

Dato: 08.06.2015

Arkivsaknr: 2015/6586-TRM

Orientering om fusjonsutredningen med KiHB og UiB

Regjeringens arbeid med strukturen og kvaliteten i UH-sektoren blir oppsummert i Stortingsmelding 18 (2014-15): "Konsentrasjon for kvalitet. Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren." Flere institusjoner er nå allerede vedtatt sammenslått eller er under utredning for sammenslåing. Det overordnede målet for regjeringen er sterke fagmiljøer som kan sikre høy kvalitet i forskning og studietilbud.

Initiativ til utredning av et mulig samarbeid mellom Kunst- og designhøgskolen i Bergen og GA ble tatt av institusjonene selv høsten 2014, foranlediget av regjeringens varsel om strukturendringer i UH-sektoren. I Stortingsmelding 18 (2014-15) som ble offentliggjort i mars 2015, heter det:

Universitetet i Bergen og Kunst- og designhøgskolen i Bergen er i dialog om hvordan man kan få bedre synergier mellom fagmiljøene ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen og Griegakademiet ved Universitetet i Bergen.

Som det går frem av Stortingsmeldingen, er det samarbeid og synergier som er målet, ikke nødvendigvis en sammenslåing på institusjonsnivå.

Ledelsene ved KHiB og UiB har planlagt en utredningsprosess i to faser.

Fase 1 skal være en overordnet prinsipiell gjennomgang av forutsetninger og muligheter for to alternativer:

- Bergen University of the Arts : en selvstendig institusjon bestående av KHiB og Griegakademiet
- Et kunstnerisk fakultet ved UiB bestående av KHiB og Griegakademiet

Fase 1 skal være avsluttet innen 7. september 2015 og behandles i styrene for KHiB og UiB i september.

En eventuell fase 2 med en mer detaljert utredning, som også skal inkludere en utredning av faglige og ressursmessige konsekvenser, skal etter planen bygge på tilbakemeldinger fra de to styrene ved KHiB og UiB og planlegges ferdigstilt våren 2016.

Arbeidsgruppen som utreder fase en består av:

Anne Lise Fimreite	prorektor UiB
Margareth Hagen	dekan HF
Frode Thorsen	instituttleder GA
Tore Tungodden	assisterende universitetsdirektør (sekretær)
Gerd Tinglum	rektor KHiB
Johan Sandborg	prorektor KHiB
Cecilie Ohm	høgskoledirektør KHiB
Nina Malterud	seniorrådgiver KHiB (sekretær)

Arbeidsgruppens mandat er å utrede hvilke faglige gevinster som kan utløses ved ulike former for samorganisering av KHiB og GA ved Universitetet i Bergen. Det skal utredes hvilke organisasjonsformer som faglig sett synes sterkest og mest framtidrettet.

Dekanens kommentarer

Fakultetsledelsen mener at det er interessant for HF å innlemme KHiB i UiB. Om KHiB blir en del av UiB vil dette gi Universitetet en enda større bredde, det vil fasilitere tettere samarbeid med utøvende kunsthøgskolen og støtte opp om nyskapende forskning og studieløp innenfor kunst.

Utredningsarbeidet har så langt konsentrert seg om på muligheten for en kvalitetsheving av de utøvende kunsthøgskolen, og konstaterer at en innlemming av KHiB i UiB vil kunne:

- synliggjøre og styrke grunnlaget for kunstnerisk utviklingsarbeid, kunstutdanning og formidling innen UH-sektoren
- legge grunnlaget for en etablering av kunstnerisk ph.d-program
- styrke KHiB/GAs påvirkningskraft og tilstedeværelse på relevante lokale, nasjonale og internasjonale arenaer.

Det er viktig for fakultetsledelsen ved HF at de ansatte ved Griegakademiet høres i prosessen og at det allerede i fase 1 kommer innspill og informasjon til utredningen. Fakultetsledelsen inviterte derfor til allmøte på Griegakademiet torsdag 4. juni. Formålet med allmøtet var å informere om prosessen så langt samt å få kommentarer og innspill som dekan og instituttleder kunne ta med seg tilbake til arbeidsgruppen. Allmøtet tilførte verdifull informasjon om ulike synspunkt på denne saken og prosessen i fagmiljøet på GA.

GA er en del av HF. *Faculty of the Arts and Humanities* er en vanlig fakultetsmodell internasjonalt. En fusjonsutredning må ta hensyn til alle de berørte partene.

I en slik utredning bør man derfor ta stilling ikke bare til konsekvensene av en fusjon for GA og KHiB, men også for HF-fagenes utviklingspotensiale og fakultetets sammensetning. Man må søke en fusjonsløsning og en institusjonsmodell som alle parter er tjent med.

Etableringen av GA i 1995 hadde som forutsetning at GA skulle komplementere og utvide den humanistiske fagkretsen ved UiB og gi mulighet for skapende kunst og teoretisk viten om de musikalske kunstformene gjennom et samarbeid med fagmiljøene ved HF.

En stor del av HFs fagportefølje er estetiske fag. Slik skal det være også i fremtiden.

Det er også ønskelig at flere av de humanistiske fagene utvikler seg i et tettere samspill med andre fag, at de orienterer seg mer mot praksisfeltet, at de styrker sin samtidsrelevans og at de inngår i tettere interaksjon med omverdenen.

En fusjon av KHiB og et samlet GA i et nytt kunstfakultet vil imidlertid føre til en krymping av HF både i størrelse og fagportefølje. Dette betyr at det vil bli færre inntektsgivende aktiviteter til å bære felleskostnadene ved HF, slik at en fusjon kan ha innvirkning på hele fakultetets virksomhet, ikke bare Griegakademiet.

Det har vært en forutsetning at et eventuelt nytt fakultet skulle kjennetegnes av utøvende kunst. Samtidig har GA har to fagmiljøer som er teoretisk forankret: musikkvitenskap og musikkterapi. Musikkterapi-miljøet er kritisk til en løsning der de blir en del av et fakultet for utøvende kunst, siden deres studieprogram og forskning er ”hybride”, knyttet til praksisfeltet, til helsefagene, samtidig som utøvende musikk er en integrert del. Musikkterapi-miljøet er også bekymret for å ikke være integrert i GAs utøvende musikkmiljø i framtiden. Musikkvitenskap er et teoretisk-estetisk kulturfag, slik også kunsthistorie er det. Faget er beslektet med etnologi, historie og de estetiske teorifagene (teatervitenskap, litteraturvitenskap og kunsthistorie).

Både musikkvitenskap og musikkterapi er sterke forskningsfag, og vil i et kunstfakultet befinne seg i et miljø som domineres av det utøvende. Felles for disse fagene er behovet for solid forskningsstøtte og en teoretisk sterk, faglig kontekst.

Musikkterapi er et fag i sterk utvikling nasjonalt og internasjonalt. Det befinner seg i grenselandet mellom humaniora og det terapeutiske praksisfeltet og er en del av et fagområde som internasjonalt gis fellesbetegnelsen ”Health Humanities”. Dette fagmiljøet vil kunne være en viktig brobygger for HF mot en samarbeidsformer i UiBs planlagte helseklynge.

Det er grunn til å spørre om konsekvensen av å skille disse to fagene ut fra HF vil bli en svekkelse av HFs teoretiske og praksisorienterte fagportefølje og et skritt mot etableringen av et delvis overlappende fakultet ved UiB.

Det er samtidig viktig for UiB, HF og KHiB å styrke kunstfagene og utnytte potensialet som ligger i et tettere samarbeid mellom design, kunst og musikk. Det er derfor gode grunner for å bringe en tredje fusjonsmodell inn i utredningen, i tillegg til de to alternativene som nå ligger på bordet:

KHiB blir et eget fakultet ved UiB. En slik modell vil styrke fagene fremover gjennom institusjonsinternt samarbeid med UiB. Modellen vil bidra til et tettere faglig samvirke og til etableringen av et kunstnerisk ph.d-program. Den vil danne grunnlag for god kontakt også med de teoretiske kunstfagene på HF. En slik fusjonsprosess vil være mindre krevende for fagene og institusjonen som helhet. Den gir også fleksibilitet i forhold til muligheten for endrede fakultetsstrukturer på sikt.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret tar saken til orientering

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør